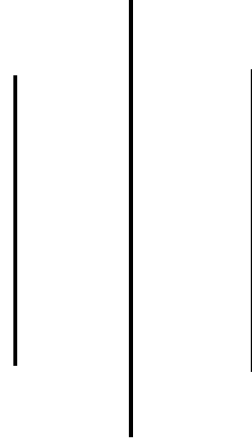
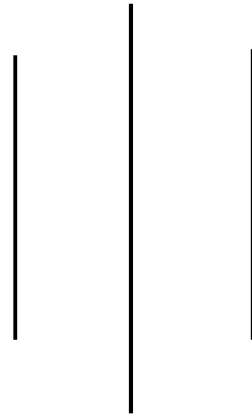

लोहारपट्टी नगरपालिकाको छैठौं नगर सभा

२०७९ साल असार १० गते शुक्रवार
नगर-प्रमुख श्री शैलेन्द्र कुमार यादव द्वारा
प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को
नीति तथा कार्यक्रम

लोहारपट्टी नगरपालिका
लोहारपट्टी

लोहारपट्टी नगरपालिकाका नगर-प्रमुख श्री शैलेन्द्र कुमार यादव ज्यु बाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को छैठौं नगर सभा मा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम

नगर सभा का सदस्य ज्युहरू,

लोहारपट्टी नगरपालिकाको नगर सभा को छैठौं अधिवेशन बैठक मा स्थानीय सरकार का रुपमा रहेको लोहारपट्टी नगरपालिका मा निर्वाचित भई सहभागी हुनु भएका सबै नगर सभा सदस्य ज्युहरू लाई हार्दिक स्वागत गर्दछु ।

लोहारपट्टी नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय नगर सभाको अधिवेशन बैठकमा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्त खुशी को अनुभूती भईरहेको छ । स्थानीय तहको २०७९ साल बैसाख ३० गते को निर्वाचन बाट हामी लाई मतदान द्वारा निर्वाचित गर्नु हुने लोहारपट्टी नगरपालिकाको आदरणीय नगरबासी दाजुभाई दिदीवहिनहरू लगायत सबै मा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । यस अवसर मा संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र स्थापना, स्वतन्त्रता, स्वाधिन्ता र समानता सुशासन सहितको अधिकार प्राप्ती को साथै शान्त र समुन्नत राष्ट्र निर्माण का लागी भएका आन्दोलन सशस्त्र जनयुद्ध, मधेश आन्दोलन लगायत का आन्दोलनहरूमा आफ्नो अमूल्य जिवन उत्सर्ग गर्नु हुने ज्ञात अज्ञात वीर शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु ।

नेपाल को संविधान बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तह तिन तह को सरकार पुर्ण रुपमा स्थापित भई स्थानीय तह राजनीतिक अधिकार सहित संस्थागत गर्न सफल भएका छन् । स्थानीय तह स्थानीय सरकारको रुपमा अब पुर्ण रुपमा स्थापित भईसकेकोले नगरपालिका र नगर बासी को आवश्यकता र चाहना अनुरूपको आर्थिक, सामाजिक, पुर्वाधार लगायत का क्षेत्रमा विकास का लागी प्राथमिकताको आधारमा आगामी दिन मा एक जुटता का साथ अगाडी बढन आवश्यकता रहेको छ ।

स्थानीय सरकार को रुपमा स्थापित लोहारपट्टी नगरपालिकाको विकास र समृद्धि का लागी नेपाल को संविधान तथा नेपाल सरकार प्रदेश सरकार स्थानीय सरकार को कानुन द्वारा प्रदत्त हक अधिकार को भित्र र कानुन द्वारा निर्देशित काम कर्तव्य र दायित्व निर्वाह गर्न हामी प्रतिवध भई

लोहारपट्टी नगरपालिकाको समग्र विकास र नगर बासी जनताहरुको आर्थिक उन्नती र समुन्नती का लागि विगत का वर्षमा स्वीकृत भएका नीति तथा कार्यक्रम लाई आधार मान्दै अगामी आर्थिक वर्ष का नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी वार्षिक नगर विकास योजना तर्जुमा भएको छ । लोहारपट्टी नगरपालिका को आर्थिक, सामाजिक र पुर्वाधार विकास मा पछि परेका क्षेत्र लाई आत्मसाथ गर्दै सन्तुलित र समन्यायिक विकासको बाटो अङ्गिकार गरी निरन्तर रुपमा अधिबढन प्रयास भईरहेको छ । यीनै विषय वस्तु लाई मनन गरी सुशासन कायम गर्न नगर का सेयन्त्रण लाई गतिशिल, सहभागिता र जवावदेही बनाउन अगामी आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको र यसले नगर को समग्र विकासमा महत्व पुर्ण भुमीका निर्वाह गर्ने विश्वास गरेको छु । नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयारी गर्ने क्रममा नेपाल को संविधान, संघिय सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग का १५ औं योजना ले परिलक्षित गरेका विषय, क्षेत्र र मार्गदर्शन प्रदेश सरकार का आवधिक योजनाहरु स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ संघिय र प्रदेश सरकार को मार्गदर्शन, दिगो विकास का लक्ष्यहरु नगरपालिकामा गठित विभिन्न विषयगत समितिहरुमा भएका निर्णयहरु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्ने क्रममा विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वहरु, बुद्धिजीवि, राजनैतिक कर्मी नगरबासी लगायतका सरोकारबालाबाट प्राप्त सल्लाह सुझावहरु तथा नवनिर्वाचित नगर सभा सदस्यज्युहरुले दिएको राय सुझावको आधारमा तयार गरिएको यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सभा समक्ष पेश गरेको छु । लोहारपट्टी नगरपालिकाको दिर्घकालिन सोच सफा सुन्दर आर्थिक समृद्ध नगरपालिका हुने परिकल्पना लाई साकार पार्न प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रममा प्राथमिकताहरु देहाय बमोजिम हुने छ ।

१. नगरका गौरवका योजनाहरु बहुवर्षिय योजनाहरु नगरबासीको चाहना र आवश्यकता अनुसारको आवश्यक क्षेत्रका योजनाको निर्माणमा जोड दिइनेछ ।
२. नगरबासीको आर्थिक विकासका लागि कृषि पशु विकास सहकारी पर्यटनको रुपमा रहेको पर्यटकीय स्थल विकासमा जोड दिइनेछ ।
३. शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका सामाजिक विकासमा जोड दिइनेछ ।

४. जलवायु परिवर्तन वातावरण संरक्षण फोहरमैला र विपद व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

५. सुशासन र संस्थागत विकासमा जोड दिइनेछ ।

नगरका सभा सदस्य ज्युहरु,

अव म नगरपालिकाको क्षेत्रगत रुपमा आ.व.२०७९।०८० को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्दछु ।

क) आर्थिक विकास क्षेत्र तर्फ

१. कृषि पर्यटक व्यापार व्यवसायलाई नगर प्रमुख आर्थिक विकासको आधारको रुपमा विकास गर्दै लगनेछ ।

२. सहकारी संस्थाहरुको क्षमता अभिवृद्धका लागि तालिम तथा प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

३. नगरभित्रका सहकारी संस्थाहरुको मध्येवाट नमुना सहकारी संस्था विकास कार्यलाई जोड दिइनेछ । स्थानीय सहकारी संस्थाहरुको नगर सञ्जाल निर्माण गरि समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।

४. सहकारी संस्थाहरुको नियमित अनुगमनवाट संस्थागत सुशासन कायम गर्दै देखिएका समस्या समाधानका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

५. पर्यटकीय स्थलहरु गेरुकाधाम,रेखामाई,श्रवणगढ अन्धाअन्धी स्थानको पूर्वाधार विकास गर्दै प्रचार प्रसारको आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

६. कृषिमा अन्य वालीको उत्पादत्व वढाउन "गाँउ गाँउमा सहकारी घर घरमा भखारी"भन्ने सहकारी नारालाई मूर्त रुप दिन साना किसानहरुलाई सहकारी आवधारणामा खेती गर्न उत्प्रेरित गरिने छ । समाजिक रुपमा पछि पडेका वर्ग समुदाय विपन्न भूमीहिन लगायतका वर्गलाई सहकारीमा आवद्ध गरी सम्भाव्यताका आधारमा अति क्रमण नहुने गरी सार्वजनिक एलानी पर्ति खालिजग्गा सरकारी वौझो वा त्यस्ता जग्गाको खोजी गरी सो जग्गामा खेती गर्न प्रोत्साहन गरिने छ ।

७. नगरभित्रका कृषि योग्य जग्गामा सिचाइको लागी साविकको नहर,कूलो पैनी मर्मत तथा जिर्णधार गरी सिचाई सुविधा व्यवस्था गरिनेछ ।

८. कृषकहरुलाई पशुपालनका लागी वित्तिय अनुदानको आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

९. नगरभित्रका कृषि योग्य जग्गामा वर्ष भरी सिचाईको सुविधा पुरयाउन सम्बान्धित निकाय सँग आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१०. कृषकहरुलाई कृषिमा आकर्षित गर्न र उन्नत जातका धान गेहुँको खेती गरी उत्पादकत्व वढाउन धान गेहुँको विउ विजन अनुदानमा वितरण गरिनेछ ।

ख) सामाजिक विकास क्षेत्र तर्फ

- नगरपालसिका अन्तर्गतका आधारभूत र मा.वि. तहका विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधारका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- नगरपालिका भित्रका छात्र छात्राहरुलाई चालु शैक्षिक शत्र देखि कक्षा १२ सम्मा निशुल्क अध्ययनको आवश्यक प्रबन्ध मिलाईनेछ ।

- आर्थिकरुपले विपन्न परिवारका पढन स्कूल जाने बालबालिकालाई पढन जाने आवश्यक वातावरण सृजना गरिनेछ ।

- नगरपालिका अन्तर्गतको सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्रालाई “बेटी पढाउ बेटी बचाउ” कार्यक्रम अन्तर्गत साईकल वितरण गर्दै आई रहेको कार्यक्रम लाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- शिक्षण सिकाई कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन संचार र अनुगमनको व्यवस्थालाई क्रियाशिल गरिनेछ ।

- नगरपालिका अन्तर्गतका विद्यालयको आर्थिक तथा अन्य व्यस्थापकीय पक्षलाई चुस्त दुरुस्त पारदर्शी बनाउनका सामुदायिक विद्यालयका व्यवस्थापन समिति प्रधानाध्यपक शिक्षक कर्मचारीहरुको लागी आवश्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

- नगरपालिका भित्रका सबै जनतालाई स्वच्छ खानेपानीको सुविधा उपलब्ध गराउन खानेपानी पाईपजडान गरिनेछ ।

- विद्यालय उमेरमा हुने दुर्वर्यसनको शिकारवाट बालबालिका लाई बचाउन चेतना मूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- विद्यार्थीहरूको सर्वाङ्गिक विकासलाई टेवा पुरयाउन राष्ट्रपति रंनिङ्ग शिल प्रतियोगिता तथा अन्य प्रतियोगितात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- बालबालिका उमेर नपुगी र जवाजस्ती गरिने विवाह न्यूनीकरणका लागी सामाजिक व्यवहार परिवर्तन गर्न लक्षितसमूह केन्द्रित डिजाईन प्रकृयाबाट छनौट भई आएका क्रियाकलापहरूलाई प्राथमिकता दिई योजना तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- विपन्न वर्गहरूको आत्म निर्भरताका लागी उच्च शिक्षामा सहज पहुँच तथा स्थानीयस्तरमा नै शिप विकासका आधारहरू उपलब्ध गराईनेछ।
- नगरपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरूवाट प्रदान गर्दै आएका स्वास्थ्य सेवाहरूलाई थप गुणस्तरीय बनाईनेछ।
- न.पा. भित्र कला,भाषा,साहित्य संस्कृतिको विकास र संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ।
- नगरपालिका भित्र रहेका धार्मिक मठ मन्दिर मस्जिद लगायतका धार्मिक स्थालहरूलाई संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ।

ग) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन क्षेत्र तर्फ

- नगरपालिका अन्तर्गतका सबै वडा सफा र सुन्दर नगर वस्तीको रूपमा स्थापित गर्न फोहर मैला र सरसफाई व्यवस्थापनको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- फोहर मैला व्यवस्थापनलाई योजना प्रविधियुक्त बनाउन आवश्यक कार्य योजना बनाउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
- विपद् व्यवस्थापनका लागी विपदमा परेकालाई उधार राहत र सहयोगको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- वातावरणय सन्तुलनलाई दिगो बनाउन नगर क्षेत्र कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- जलवायु परिवर्तन वातावरण संरक्षण सम्बन्धि जनचेतना मूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- स्थानीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण योजना निर्माण गर्ने कार्य अगाडी बढाउनेछ।

- विपद पछाडी विपद् मा जनधन क्षती भएका तथ्यांक संकलन सम्बन्धि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ।
- विपद् व्यवस्थापनको लागी प्राथमिक उपचार (First Aid Kit) जडान गर्ने कार्यक्रमको आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ।

घ) पूर्वाधार विकास क्षेत्रतर्फ

- नगरपालिका अन्तर्गत एक वडावाट अर्को वडा जोडने सडकलाई उच्च प्राथमिकताका साथ स्तरोन्नती गरिनेछ।
- नगरपालिका अन्तर्गत सबै वडाका कच्ची सडकहरूलाई पानी निकासको लागी नाला सहितको पक्कीकरण पि.सि.सि. सडकमा स्तरोन्नती गरिनेछ।
- नगरपालिका अन्तर्गत वगीरहेको नदी खोलामा पक्की पूल निर्माणको लागी संघ र प्रदेश सरकारमा आवश्यक पहल गरिनेछ।
- नगरपालिका क्षेत्र भित्र नयाँ भवन संरचना निर्माण गर्न भवन आचार संहिता २०७२ अनुसार घर नक्सा पास प्रकृया अगाडी वढाईने छ।
- पूर्वाधार विकास निर्माण कार्यमा साना साना योजनाको सट्टा ठूलो र विकास देखिने खालका पूर्वाधार योजना संचालन गर्न आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- नगर भित्र विधुतिकरण नभएको टोल वस्तीमा विधुतिकरण गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत थप रोजगारीको श्रृजना गर्न आवश्यक योजना संचालन गरिने छ।

ड) संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह क्षेत्र तर्फ:

लोहारपट्टी नगरपालिका अन्तर्गतका सेवारत महिला सामुदायिक स्वास्थ्य संवम सेविकाको कार्य र सेवा लाई दृष्टिगत गरी नगरपालिकावाट दिदै आएको मासिक भत्तामा २०७९ श्रावण महिना देखि प्रति महिना थप गरी भत्ता उपलब्ध गराउने र उमेर ६० वर्ष पुरा भई अवकास भए पश्चात कुनै सुविधा नभएकोले बाँकी जिवन खुसी पुर्वक यापनका लागि एक मुष्ठ रु ५०,०००।०० पचास हजार मात्र उपलब्ध गराउने ।

- निर्वाचित जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूको क्षमता विकासका लागि आवश्यक तालिम तथा अध्ययन भ्रमण अवलोकन तथा आवश्यक ज्ञान र शिप विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- नगरपालिका अन्तर्गतका कार्य क्षमताको विकास गरेर कार्य सम्पादनको गुण स्तरमा अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- नगरपालिका अन्तर्गतका सबै विषगत लगायतका कर्मचारीहरूलाई काम प्रति जिम्मेवार बनाई जिम्मेवारीपूर्ण कार्य सम्पादन गर्न उत्कृष्ट कर्मचारीलाई पुरस्कार र सम्मान गरिनेछ ।
- नगरपालिका अन्तर्गत कार्यक्षेत्र रहेका सरकारी, गैरसरकारी, समाजिक संघ संस्था, उपभोक्ता समितिहरू नगरपालिकाको आर्थिक, सामाजिक पूर्वाधार विकास लगायतको क्षेत्रमा उल्लेखनिय काम गर्ने त्यस्ता संघ संस्थालाई पुरस्कृत गरिनेछ ।
- नगरपालिकाको क्रियाकलापलाई पारदर्शि, जवाफदेही र मितव्ययी बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, सार्वजनिक परिक्षण, खर्च सार्वजनिकीकरण जस्ता विधि पक्रियाबाट नगरवासी सबैमा सु-सूचित गरिनेछ ।
- न्यायिक समितिको कार्य सम्पादनलाई वस्तुपरक बनाउन संस्थागत विकास गरिनेछ ।
- साविक स्थानिय निकाय -तह) मा कार्यरत कर्मचारीहरूको लामो समयसम्म वृत्ति विकास हुन नसकेका कर्मचारीहरू योग्यता कार्यक्षमताको आधारमा स्तर वृद्धि र कर्मचारीहरूको कार्य गर्ने मनोवललाई उच्च बनाउने कार्ययोजनाको आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
- नगरपालिका र अन्तर्गतका सबै शाखा कार्यालयको सम्पतीको अभिलेख तयार गरि त्यसको उचित उपभोग, संरक्षण तथा सम्बद्धन गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय विकास पद्धतिको अनुभव आदानप्रदान गर्न देशविदेशका सहरहरूसंग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- देश संघिय संरचनामा गए पछिको स्थानिय सरकारको पहिलो कार्यकालमा नगरपालिकामा कार्य प्रारम्भ गर्दा संघीय स्वरुप अनुरुपता कुनै ऐन, नियम, कानुनहरू, कार्य सम्पादनका आधारहरू निर्माण भएका थिएनन । अब हामीले आवश्यक कानुनहरू निर्माण, कार्यगत सन्त्यत्रहरू, कार्य सम्पादनका आधारहरू केही हदसम्म स्थापना गरि सकेका छौं । यसैका

आधारमा अगामी दिनहरूमा नगरपालिकाको सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका कार्यहरू संचालन गर्न सहज हुनेछ । यस कार्यका लागि निरन्तर राय, सल्लाह र सहयोग गर्नुहुने सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।

- निती तथा कार्यक्रम निर्माणको क्रममा सुभाष तथा सल्लाह प्रदान गर्नुहुने सबै राजनितीका दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधि ज्यू, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरू, नगर सभाका सदस्य ज्यूहरू, विभिन्न सरोकारवाला सरकारी एवं गैर सरकारी संघ संस्थाका प्रमुख ज्यूहरूका साथै नगरपालिका र नगरवासीको समग्र विकासको लामो अभियानमा हामीलाई सकारात्मक सहयोग र साथ दिने सबैमा हृदयदेखि नै आभार गर्दछु । त्यसै गरी यो निती तथा कार्यक्रम तयार गर्ने प्रारम्भिक चरणदेखि अनत्य सम्म अहोरात्र खटने कार्यपालिका तथा विषयगत शाखा, वडा कार्यलय लगायतका कर्मचरीलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।
- अन्तयमा: यो निती तथा कार्यक्रम पारित पश्चात कार्यान्वय गर्ने कार्यमा सबै संग सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा राखेको छु ।

धन्यवाद ।।।